

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์ : ความตระหนักของประชาชนต่อปัญหาคุณภาพน้ำคลองบางใหญ่ : 168150
ศึกษาระณีประชาชนในเขตเทศบาลนครภูเก็ต
ชื่อผู้เขียน : นายพรเทพ บุญยะผลึก
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2548

การศึกษาคั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับความตระหนักของประชาชนต่อปัญหาคุณภาพน้ำคลองบางใหญ่ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักของประชาชนต่อปัญหาคุณภาพน้ำคลองบางใหญ่ 3) เพื่อศึกษาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำคลองบางใหญ่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนที่อาศัยบริเวณสองฝั่งคลองบางใหญ่ในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 3 ตอนคือ 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป 2) แบบวัดความตระหนักของประชาชนต่อปัญหาคุณภาพน้ำคลองบางใหญ่ และ 3) คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางในแก้ไขปัญหาคคุณภาพน้ำคลองบางใหญ่ โดยแบบสอบถามที่ใช้ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) และแบบวัดความตระหนักผ่านการทดสอบความเชื่อถือได้แล้ว สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อบรรยายข้อมูล สำหรับการทดสอบสมมติฐานใช้ การทดสอบค่าที (t - test) และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance)

ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้ คือ

1. ด้านข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 52.7 เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 34.0 ปี ร้อยละ 28.0 มีอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 38.0 มีรายได้ต่อเดือน ระหว่าง 4,501 ถึง 8,000 บาท ร้อยละ 26.0 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 หรือ ปวช. และ จบระดับปริญญาตรี ในจำนวนที่เท่ากัน ร้อยละ 54.0 อาศัยอยู่บริเวณริมคลองบางใหญ่มานานกว่า 10 ปี และ ร้อยละ 51.3 อยู่บ้านเช่า

168150

2. ด้านความตระหนักของประชาชนต่อปัญหาคุณภาพน้ำคลองบางใหญ่ กลุ่มตัวอย่างมีความตระหนัก อยู่ในระดับสูง ทั้งในภาพรวมและใน 3 ด้านย่อย โดยเรียงจากคะแนนสูงสุด มาต่ำสุดได้ดังนี้คือ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาคคุณภาพน้ำ 2) ด้านการเห็นความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาคคุณภาพน้ำ และ 3) ด้านรับรู้ปัญหาคคุณภาพน้ำ ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักของประชาชนต่อปัญหาคุณภาพน้ำคลองบางใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ อายุ โดยประชาชนที่มีอายุน้อย (25 ปีหรือน้อยกว่า) มีความตระหนักต่อปัญหาคุณภาพน้ำคลองบางใหญ่มากกว่าประชาชนที่มีอายุมาก(มากกว่า25 ปีขึ้นไป)

4. จากคำถามปลายเปิดกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้เสนอแนะ วิธีแก้ไขปัญหาคคุณภาพน้ำคลองบางใหญ่ด้วยการออกกฎระเบียบ มาตรการ หรือข้อบังคับไม่ให้ประชาชนทิ้งขยะและปล่อยน้ำเสียลงคลองบางใหญ่ (ร้อยละ 34.0) และควรตั้งหน่วยงานเฉพาะกิจขึ้นมาดูแล และตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองบางใหญ่อย่างจริงจังเป็นประจำทุกเดือน (ร้อยละ 28.0)

จากผลการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ผู้ศึกษามีประเด็นที่จะเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคคุณภาพน้ำคลองบางใหญ่ให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้ คือ 1) หน่วยงานราชการระดับจังหวัด และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรทำการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาคคุณภาพน้ำคลองบางใหญ่ เพื่อให้ประชาชนที่อาศัยบริเวณสองฝั่งคลองบางใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจปัญหาคคุณภาพน้ำ เห็นความจำเป็นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคคุณภาพน้ำคลองบางใหญ่ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการป้องกันน้ำเสียและร่วมปฏิบัติการอย่างจริงจัง และ 2) หน่วยงานราชการระดับจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรทำการรณรงค์ ส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเน้นเรื่องคุณภาพน้ำคลองบางใหญ่ให้แก่ประชาชนที่อาศัยบริเวณสองฝั่งคลองบางใหญ่ โดยเฉพาะผู้ใหญ่ (อายุมากกว่า 25 ปี) เพื่อให้เกิดความตระหนักและรับผิดชอบทางสังคมต่อปัญหาคคุณภาพน้ำในคลองบางใหญ่มากยิ่งขึ้น

ABSTRACT

168150

Title of research Paper : Awareness of the People of the Water Quality Problem of the Bangyai Canal : A Case Study of the People in the Phuket Municipality.

Author : Mr. Porntap Bunyapaluek

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2005

The three objectives of the study were : (1) to reveal the people's awareness of the problem of water quality of the Bangyai canal, (2) to identify the factors related to their awareness of the water quality problem, and (3) to find some way to prevent and to solve the water quality problem in the Bangyai canal.

The sample group consisted of 150 people living along the Bangyai canal in the Phuket municipality. The questionnaire for data collection was composed of three parts : (1) general background information of the respondents, 2) measurement of the people's awareness of the water quality problem of the Bangyai canal, and 3) open-ended questions concerning some way to solve the water quality problem there. The questionnaire was examined for its validity and tested for its reliability. The data were analyzed by using percentage, mean standard deviation to describe the data, and t-test and one-way Analysis of Variance to test the hypotheses.

The findings were briefly stated as follows :

1. General background information of the respondents. About 52.7% were female. The average age was 34.0. About 34.7% were less than 25 years of age. About 28.0% were small traders / small business owners. About 38.0% had

168150

a monthly income of 4,501-8,000 baht. About 26% finished Matthayomsuksa 4 or vocational school and the same percentage had a Bachelor's degree. About 54.0% lived along the Bangyai canal for more than 10 years and about 51.3% lived in rented houses.

2. Awareness of the water quality problem. The respondents were aware of the water quality problem of the Bangyai canal at a high level in every aspect and as a whole. Participation in solving the water problem had the highest mean, followed by realizing the necessity of solving the water quality problem, and acknowledgement of the water quality problem, respectively.

3. The factor found to be significantly related to their awareness of the water quality problem of the Bangyai canal was age. That is, younger people (25 years old or less) were aware of the water quality problem than older people (26 years old or more)

4. The respondents made some suggestions in the open-ended questions that the regulations or measures should be imposed to prohibit people from throwing away garbage and re waste into the Bangyai canal (34.0%). They also suggested that an organization directly responsible for this issue should be establish to regularly inspect the canal water every month (28.0%)

The researcher made the following recommendations :

1. The government agencies at the provincial level and local administrative organizations should spread the news of the water quality problem of the Bangyai canal so that they will see the necessity to prevent and to solve the water quality problem. Also people should be encouraged to take part in setting a plan to prevent water pollution and in solving the problem.

2. They should hold a campaign for environmental conservation, with the focus on the water quality of the Bangyai canal, so that the people along the canal bank, especially the adults (more than 25 years old), will be aware of the problem and will give more cooperation in solving to water quality problem.